

T.C.

ANKARA

17. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2011/892

KARAR NO : 2012/1071

DAVACI : GÜLBAHAR YAĞBASANVEKİLİ : AV. GÖKHAN CANDOĞAN

Bestekar Sokak 61/B-3 Kavaklıdere-Çankaya/ANKARA

DAVALI : TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI/ANKARA

DAVANIN ÖZETİ : Davalı idare bünyesinde geçici işçi statüsünde çalışmakta iken emekliye ayrılan ve adına 15.832,41 TL iş sonu tazminatı ödenen davacı tarafından, iş sonu tazminatı hesaplanırken fazla çalışmalarının dikkate alınmadığı, tazminatının gelir ve damga vergisi kesintisine tabi tutulduğu ve 375 sayılı KHK uyarınca seyyanen yapılması gereken ödemededen yararlandırılmadığından hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek eksik ödeme işleminin iptali ile bu işlem nedeniyle yoksun kaldığı parasal haklarının yasal faizi ile birlikte ödenmesine hükmedilmesi istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Geçici personele iş sonu tazminatı ödenmesine dayanak oluşturan Esasların Ek 1. maddesi uyarınca söz konusu tazminatın hesabında hizmet sözleşmesinde yazılı brüt aylık tutarının dikkate alındığı, söz konusu tazminat Kanunda sayılan istisnalar kapsamında olmadığından vergi kesintisi uygulandığı, geçici personelin 375 sayılı Kanun kapsamında olmadığından davacıya seyyanen ödemenin yapılamayacağından eksik ödemenin söz konusu olmadığı ve haksız davanın reddedilmesi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 17. İdare Mahkemesi'nce gereği görüldü:

Dava, davalı idare bünyesinde geçici işçi statüsünde çalışmakta iken emekliye ayrılan ve adına 15.832,41 TL iş sonu tazminatı ödenen davacı tarafından, iş sonu tazminatı hesaplanırken fazla çalışmalarının dikkate alınmadığı, tazminatının gelir ve damga vergisi kesintisine tabi tutulduğu ve 375 sayılı KHK uyarınca seyyanen yapılması gereken ödemededen yararlandırılmadığından hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek eksik ödeme işleminin iptali ile bu işlem nedeniyle yoksun kaldığı parasal haklarının yasal faizi ile birlikte ödenmesine hükmedilmesi istemiyle açılmıştır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4. maddesinin (C) bendinde "C) Geçici personel: Bir yıldan az süreli veya mevsimlik hizmet olduğuna Devlet Personel Dairesinin ve Maliye Bakanlığının görüşlerine dayanılarak Bakanlar Kurulunca karar verilen görevlerde ve belirtilen ücret ve adet sınırları içinde sözleşme ile çalıştırılan ve işçi sayılmayan kimselerdir" hükmüne yer verilmiştir.

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 1.maddesinin (A) bendinde " Aylıklarını 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu, 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu ve 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununa göre almakta olan personele 1000 gösterge rakamı üzerinden memuriyet taban aylığı ödenir" hükmüne, aynı maddenin (D) bendinde ise " (A) bendi kapsamına giren personel ile 22/01/1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (II) sayılı cetvelde yer alan personel ve kamu kurumlarında işçi olarak istihdam edilenlerden; emekliliğini isteyen veya emekliye sevk olunanlara, haklarında toptan ödeme hükümleri uygulananlara, emekli iken yeniden hizmete alındıktan sonra cezaen olmamak üzere görevlerine son verilenlere, kendi kusurları olmaksızın sözleşmesi feshedilen veya hizmet sürelerinin bitiminde ayrılan sözleşmeli subay, sözleşmeli astsubay, uzman erbaş ve sözleşmeli

T.C.
ANKARA
17. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2011/892
KARAR NO : 2012/1071

erbaş ve erler ile terhis olan yedek subaylara ve bunlardan görevde iken ölenlerin kanuni mirasçılarında damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaksızın (12.105) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarında tazminat ödenir" hükmüne yer verilmiştir.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 112.maddesinde "Kanuna veya kanunun verdiği yetkiye dayanılarak kurulan kurum ve kuruluşların haklarında bu Kanun ve 854, 5953, 5434 sayılı kanunların hükümleri uygulanmayan personeli ile kamu kuruluşlarında sözleşmeli olarak istihdam edilenlere mevzuat veya sözleşmelerine göre kıdem tazminatı niteliğinde yapılan ödemeler **kıdem tazminatı sayılır**" hükmüne yer verilmiştir

1475 sayılı İş Kanunu'nun halen yürürlükte olan 14.maddesinde, bağlı buldukları kanunla kurulu kurum veya sandıklardan yaşlılık, emeklilik veya malullük aylığı yahut toptan ödeme almak amacıyla Kanuna tabi işçilerin hizmet akitlerinin son bulması halinde işçinin işe başladığı tarihten itibaren hizmet aktinin devamı süresince her geçen tam yıl için işverence işçiye 30 günlük ücreti tutarında kıdem tazminatı ödeneceği, bir yıldan artan süreler için de aynı oran üzerinden ödeme yapılacağı belirtildikten sonra aynı maddenin devamında "Kıdem tazminatının hesaplanması, son ücret üzerinden yapılır....Ancak, son bir yıl içinde işçi ücretine zam yapıldığı takdirde, tazminata esas ücret,işçinin işten ayrılma tarihi ile zammın yapıldığı tarih arasında alınan ücretin aynı süre içinde çalışılan günlere bölünmesi suretiyle hesaplanır. 13 üncü maddesinde sözü geçen tazminat ile bu maddede yer alan **kıdem tazminatına esas olacak ücretin hesabında 26 ncı maddenin birinci fıkrasında yazılı ücrete ilaveten işçiye sağlanmış olan para ve para ile ölçülmesi mümkün akdi ve kanundan doğan menfaatler de gözönünde tutulur.** Kıdem tazminatının zamanında ödenmemesi sebebiyle açılacak davanın sonunda hakim gecikme süresi için, ödenmeyen süreye göre mevduata uygulanan en yüksek faizin ödenmesine hükmeder. İşçinin mevzuattan doğan diğer hakları saklıdır..." hükmüne yer verilmiştir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 25.maddesinin 1. fıkrasının 7.bendinde "1475 ve 854 sayılı kanunlara göre ödenmesi gereken kıdem tazminatlarının tamamı ile 5953 sayılı Kanuna göre ödenen kıdem tazminatlarının hizmet erbabının 24 aylığını aşmayan miktarları" gelir vergisinden müstesna tutulan tazminat ve yardımlar arasında sayılmış; öte yandan damga vergisinden istisna edilen kağıtların sayıldığı 488 sayılı Damga Vergisi Kanuna ek 2 sayılı tabloda kıdem tazminatı ve iş sonu tazminatına yer verilmemiştir.

04/02/2010 tarih ve 27483 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2009/15759 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Kamu Kurum ve Kuruluşlarındaki Geçici Mahiyetteki İşleri Yürütmek Üzere Geçici Personel İstihdamı ve Bu Personele Ödenecek Ücretler Hakkında Kararın 7.maddesinin 1.fıkrasında "657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (C) fıkrasına göre yapılan çalışmaların toplam süresi üzerinden hesaplanarak bu maddedeki esaslara göre iş sonu tazminatı ödenir. Ücretli izin süreleri dahil en az 12 ay fiilen çalışan geçici personelden; a) Sosyal Güvenlik Kurumunca kendilerine yaşlılık veya malullük aylığı bağlanması veya toptan ödeme yapılması, b) İlgilinin ölümü, c) İlgilinin kendi isteği ile sözleşmeyi feshetmesi veya yenilememesi, hâllerinden birinin vuku bulmasından dolayı hizmet sözleşmesi sona erenlere, çalışılan her bir yıl için, ayrılış tarihindeki **hizmet sözleşmesinde yazılı brüt aylık** ücret tutarında iş sonu tazminatı ödenir. 12 aydan artan süreler için 12 ay için hesaplanan miktardan artan süreye isabet eden tutar kadar ödeme yapılır..." kuralına yer verilmiş; öte yandan 22/04/2010 tarih ve 389 sayılı Bakanlar Kurulu kararına ek Türkiye İstatistik Kurumunda 2010 yılında Geçici Personel Çalıştırılmasına İlişkin Usul ve Esasların Belirlenmesi ve Ödenecek Ücretlere Dair Kararda Değişiklik Yapılması Hakkında Kararın Ek 1.maddesinde de aynı kurala yer verilmiştir.

T.C.
ANKARA
17. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2011/892
KARAR NO : 2012/1071

Dosyanın incelenmesinden, 12/11/1985- 24/12/2010 tarihleri arasında davalı idare bünyesinde geçici personel olarak çalıştıktan sonra emeklilik süresinin dolması nedeniyle sözleşmesinin sona erdiği 24/12/2010 tarihinden itibaren görevinden ayrılan davacıya 21/01/2011 tarih ve 840-99-30 sayılı davalı İdare Ankara Bölge Müdürlüğü işlemi uyarınca iş sonu tazminatı olarak 28/01/2011 tarihinde 15.832,41 TL'nin ödendiği, davacının ise yapılan ödemenin eksik olduğunu ileri sürerek, eksik ödeme işleminin iptali ile bu işlem nedeniyle yoksun kaldığı parasal haklarının yasal faizi ile birlikte ödenmesine hükmedilmesi istemiyle 07/03/2011 tarihinde bakılan davayı açtığı anlaşılmaktadır.

Olayda, davacının geçici personel olduğu ve 375 sayılı KHK'nın kapsamına dahil olmadığı görülmekle iş sonu tazminatı hesaplanırken 375 sayılı KHK'nın 1/D.maddesinde düzenlenen ödemenin dikkate alınmamasında ve damga vergisi uygulanmasında mevzuata aykırılık bulunmadığı anlaşılmış ise de, uyuşmazlık konusu iş sonu tazminatının 4857 sayılı Kanununun 112.maddesi uyarınca kıdem tazminatı niteliğinde olduğu ve bu nedenle kıdem tazminatının hesabında dikkate alınan, davacının hizmet sözleşmesinde yazılı ücretine ilaveten davacıya sağlanmış olan para ve para ile ölçülmesi mümkün akdi ve kanundan doğan menfaatlerden olan fazla çalışma karşılığı yapılan ödemelerin de, iş sonu tazminatının hesabına dahil edilmesi gerektiği; öte yandan yukarıda yer verilen Kanun hükmü ile kıdem tazminatı olarak kabul edilen iş sonu tazminatının kıdem tazminatı için hüküm altına alınan gelir vergisinden de müstesna tutulması gerektiği anlaşılmakla, davacı için hesaplanan iş sonu tazminatının eksik hesaplandığı ve dava konusu eksik ödeme işleminin hukuka aykırı olduğu sonucuna varılmıştır.

Diğer yandan; Anayasa'nın 125/son maddesinde yer verilen "İdare, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlüdür." hükmü uyarınca, yukarıda açıklanan gerekçelerle hukuka aykırı bulunan dava konusu işlem nedeniyle davacının yoksun kaldığı parasal hakların, dava açma tarihi olan 07/03/2011 tarihinden itibaren işletilecek istemi gibi yasal faizi ile birlikte davacıya ödenmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin **iptaline**, dava konusu işlem nedeniyle davacının yoksun kaldığı tüm parasal haklarının 07/03/2011 tarihinden itibaren işletilecek yasal faizi ile birlikte davacıya ödenmesine, aşağıda dökümü yapılan 77,70 TL yargılama gideri ile AAÜT uyarınca belirlenen 600,00 TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta ücretinin isteği halinde kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Danıştay'a temyiz yolu açık olmak üzere 31/05/2012 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
DURMUŞ TAŞER
37999

Üye
RESUL KAYMAZ
102680

Üye
HÜSEYİN CEM EREN
102914

YARGILAMA GİDERLERİ :

Başvurma Harcı :	18,40 TL
Karar Harcı :	18,40 TL
Vekalet Harcı :	2,90 TL
Posta Gideri :	38,00 TL
TOPLAM :	77,70 TL

